

На основу члана 56. Закона о заштити природе („Сл.гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 - испр., 14/2016, 95/2018 - др. закон и 71/2021.), и члана 14. Статута ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац, Надзорни одбор ЈП „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац, на својој 81. редовној седници, одржаној 06.10.2021. године, донео је

ОДЛУКУ о усвајању

Правилника о унутрашњем реду и чуварској служби Националног парка Ђердап

Број: 4328/5-1

Датум: 06.10.2021. године

ПРЕДСЕДНИК НАДЗОРНОГ ОДБОРА
ЈП „НАЦИОНАЛНИ ПАРК ЂЕРДАП“

—
Др Милија Булатовић

Одлуку доставити:

- Министарству заштите животне средине;
- Председнику Надзорног одбора;
- Директору предузећа;
- Архиви Надзорног одбора.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Број: 110-00-104/2018-04
Датум: 19.10.2021. године
Немањина 22-26
Београд

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ
„Национални парк ЂЕРДАП“ са п.о.
Доњи Милановац

ПРИМЉЕНО: 03.11.2021.

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
	4781		

Министарство заштите животне средине, државни секретар Александар Дујановић по Решењу о овлашћењу број 021-01-13/1/21-09 од 22.7.2021. године, на основу члана 56. став 2. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16 и 95/18-др. закон), а у вези са чл. 10. и 13. Закона о националним парковима („Службени гласник РС”, број 84/15) и члана 23. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18-др. закон), даје

САГЛАСНОСТ
на
**Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка „Ђердап“**

Образложење

Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац, доставило је дописом број 4352 од 7. октобра 2021. године Министарству заштите животне средине Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби Националног парка „Ђердап“ на сагласност (у даљем тексту: Правилник). Правилник је донео Надзорни одбор ЈП „Национални парк Ђердап“, на седници одржаној 6. октобра 2021. године.

У поступку разматрања Правилника утврђено је да исти садржи елементе прописане у члану 56. став 4. Закона о заштити природе. Унутрашњи ред, организација, начин рада и опрема чуварске службе и основна правила организације противпожарне заштите и друга питања која су предмет Правилника уређени су у складу са одредбама Закона о заштити природе и Закона о националним парковима.

Ова сагласност саставни је део Правилника о унутрашњем реду и чуварској служби Националног парка „Ђердап“.

Након објављивања Правилника у „Службеном гласнику РС“, потребно је исти доставити Министарству.

Достављено:

- ЈПНП „Ђердап“, Доњи Милановац,
Краља Петра I 14a,
- Инспекција за заштиту животне средине,
- Архива

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердап*

На основу члана 56. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/2009, 88/2010, 91/2010, 14/2016, 95/2018-др.закон и 71/2021), члана 13. Закона о националним парковима („Службени гласник РС“, број 84/2015) и члана 14. тачка 7. Статута Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ из Доњег Милановца, Надзорни одбор Јавног предузећа „Национални парк Ђердап“ из Доњег Милановца на својој 81. редовној седници одржаној дана 06.10.2021. године, донео је

**ПРАВИЛНИК О УНУТРАШЊЕМ РЕДУ И ЧУВАРСКОЈ СЛУЖБИ
НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА ЂЕРДАП**

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о унутрашњем реду и чуварској служби (у даљем тексту: Правилник) регулишу се унутрашњи ред, организација, начин рада и опремање чуварске службе и основна правила организације противпожарне заштите Националног парка Ђердап (у даљем тексту: Национални парк), односно ближе се прописују правила из члана 56. став 4. Закона о заштити природе (у даљем тексту: Закон) на основу којих се на подручју Националног парка спроводе режими заштите, утврђени чланом 35. Закона.

Члан 2.

Одредбе овог Правилника односе се на кориснике заштићеног подручја у смислу члана 4. тачка 37. Закона (у даљем тексту: Корисник) односно на лица која имају пребивалиште или боравиште на подручју Националног парка, власнике земљишта и других непокретности, правна и физичка лица и предузетнике који коришћењем непокретности, природних вредности и добара и на други начин обављају делатност или врше послове на подручју Националног парка, као и на посетиоце Националног парка.

Посетилац Националног парка је лице које из научних, образовних, рекреативних, туристичких, спортских, културних или осталих потреба и разлога борави на подручју Националног парка, као и лице у транзиту кроз подручје Националног парка, а нема пријављено боравиште или пребивалиште, нити је запослено на подручју Националног парка (у даљем тексту: Посетилац).

Члан 3.

Управљање Националним парком је поверио Јавном предузећу „Национални парк Ђердап“, Доњи Милановац (у даљем тексту: Управљач).

Члан 4.

Корисници и Посетиоци дужни су да се придржавају одредби овог Правилника, упутства са информативних табли и других ознака, као и упутства или налога чувара Националног парка (у даљем тексту: Чувара) и других овлашћених лица Управљача.

У планирању и предузимању радова и активности на подручју Националног парка Корисници и Посетиоци су дужни да се придржавају одредби Закона.

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан*

Члан 5.

За коришћење природних вредности НП и услуга Управљача плаћа се накнада у складу са Законом о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС”, бр. 95/2018).

Обvezнике накнаде, висину, начин обрачуна и плаћање накнаде за коришћење заштићеног подручја прописује Управљач у складу са Прилогом 5. Законом о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС”, бр. 95/2018).

Члан 6.

Унутрашњи ред у Националном парку Управљач обезбеђује организовањем чуварске службе, као и сарадњом са локалним становништвом, јавним предузећима и другим привредним субјектима, установама, удружењима грађана и органима државне управе и локалне самоуправе.

II КРЕТАЊЕ И БОРАВАК ПОСЕТИЛАЦА

Члан 7.

Улазак у Национални парк је слободан, уз ограничења у случајевима утврђеним овим Правилником.

Улазак у Национални парк моторним возилом може се забранити или ограничити (ПРИЛОГ 1).

Управљач може краткотрајно заустављати моторна возила на уласку у Национални парк уколико на јавном путу заснује улазну станицу у складу са чланом 68. став 3., став 4. и став 5. Закона.

Начин заснивања и рада улазних станица Управљач ће прописати посебним актом, у складу са законом.

Члан 8.

Боравак на подручју Националног парка је слободан, уз ограничења на местима, у време и на начин утврђеним овим Правилником.

Забрањен је улазак, односно приступ без одобрења Управљача или надзора Чувара или других овлашћених лица Управљача на локалитете на којима је утврђен режим заштите I степена, у времену које је одређено Одлуком Управљача, као и на места и објекте за које је Планом управљања Националног парка одређен такав режим посете због потребе очувања дивље флоре и очувања, прихране и праћења дивљих животиња.

Одлука о дозвољеном времену посете локалитетима на којима је утврђен режим заштите I степена ће бити видно истакнута на приступним улазима и на интернет страници Управљача.

У случајевима када је потребно извршити хитну интервенцију (појава пожара, елементарне непогоде, повреде и сл.), одобрење из става 1. овог члана не мора се прибавити односно обезбедити, већ се те активности пријављују Управљачу.

Члан 9.

**Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан**

Површине, места и објекти из члана 8. овог Правилника су нарочито:

1) површине на којима је посебним актом утврђен режим заштите I степена:

- „Велики и Мали Штрабац са Трајановом таблом“, површине 1.953,83 ha, општина Кладово, катастарска општина Текија,

- „Голубац“, површине 86,86 ha, општина Голубац, катастарска општина Голубац,

- „Бојана“, површине 98,14 ha, општина Голубац, катастарска општина Голубац,

- „Татарски вис“, површине 34,01 ha, општина Голубац, катастарска општина Добра,

- „Босман - Соколовац“, површине 266,87 ha, општина Голубац, катастарска општина Добра,

- „Шомрда“, површине 20,34 ha, општина Мајданпек, катастарска општина Больетин,

- „Чока Њалта са Песачом“, површине 628,98 ha, општина Мајданпек, катастарска општина Больетин,

- „Лепенски вир“, површине 62,06 ha, општина Мајданпек, катастарска општина Больетин,

- „Кањон Больетинске реке - Гребен“, површине 102,48 ha, општина Мајданпек, катастарска општина Больетин,

- „Цигански поток“, површине 206,69 ha, општина Мајданпек, катастарска општина Больетин,

- „Градашница“, површине 354,38 ha, општина Мајданпек, катастарске општине Голубиње и Мосна,

- „Видиковац Ковилово“, површине 365,98 ha, општина Мајданпек, катастарска општина Доњи Милановац,

- „Клисура Брњице“, површине 693,74 ha, општина Голубац, катастарска општина Голубац,

- „Тилва Томе“, површине 231,90 ha, општина Мајданпек, катастарска општина Мајданпек,

2) Природне реткости:

Све заштићене врсте флоре и фауне и њихова станишта (парцеле на којима се налазе), а које имају карактер природних реткости,

3) станишта од приоритетног значаја за заштиту и очување строго заштићених врста,

4) површине, места и објекти за реинтродукцију биљних и животињских врста и прихрану птица и других животиња,

5) простор око стабала дрвећа на којима се налазе гнезда значајних врста птица полуупречника 50 метара, где се забрањује приступ у репродукционом периоду,

6) спелеолошки објекти.

Површине, места и објекте из става 1. овог члана Управљач ће означити на видљив и јасан начин.

Члан 10.

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан*

Кретање, заустављање и паркирање моторних возила односно возила на моторни погон на путевима, као и приступ одређеним местима и објектима на подручју Националног парка Управљач може, на основу споразума са управљачима тих путева и органом надлежним за безбедност саобраћаја на путевима регулисати, односно забранити или ограничити за све или одређене категорије учесника у саобраћају (ПРИЛОГ 1).

О режиму саобраћаја из става 1. овог члана јавност и учесници у саобраћају обавештавају се на погодан начин, а деонице путева и места у Националном парку на којима није дозвољено кретање, заустављање или паркирање моторних возила видно се обележавају.

Члан 11.

Камповање и логоровање ван грађевинских парцела и окућница сталних домаћинстава, породичних објеката за одмор и туристичко-угоститељских објеката дозвољено је једино на местима посебно одређеним за те намене, наведеним у ПРИЛОГУ 2 овог Правилника.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, камповање или логоровање може се организовати уз одобрење Управљача и надзор Чувара на другом месту, у кратком трајању и за мањи број лица, а за потребе истраживачког рада и екотуризма.

Ложење ватре на отвореном огњишту, изван места одређених за камповање и логоровање, дозвољено је само на посебно уређеним и обележеним ложиштима, уз пријаву чуварској служби Националног парка.

Члан 12.

Власници и корисници земљишта и других непокретности, као и управљачи туристичких простора, дужни су да, у складу са законским прописима, дозволе приступ и пролаз Чуварима и другим овлашћеним лицима Управљача у вршењу службених радњи и надзора у Националном парку.

Забрањено је спречавање или ометање Чувара и других овлашћених лица у вршењу радњи и активности из става 1. овог члана.

**III ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ВРЕДНОСТИ
И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ**

Члан 13.

Корисници и Посетиоци Националног парка дужни су да приликом радова и активности примењују мере заштите природних, културних и других вредности, као и мере заштите животне средине у складу са законом и овим Правилником.

Члан 14.

Биљке и гљиве на подручју Националног парка, а којима је Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, број 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016) утврђен статус строго заштићених врста није дозвољено сећи, кидати,

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан*

ломити, чупати, сакупљати њихово семе и плодове, или их на други начин оштећивати и уништавати.

Животиње које живе или повремено бораве на подручју Националног парка није дозвољено растеривати, узнемиравати, хватати, убијати и рањавати, нехотично и намерно тровати, сакупљати јаја и друге развојне облике, уништавати и оштећивати гнезда и остала места и објекте на којима се животиње размножавају, одгајају младунце, склањају, бораве и хране.

Лице које на подручју Националног парка пронађе повређену, болесну или угинулу строго заштићену или заштићену дивљу животињу, дужно је да сходно члану 93. Закона, свој налаз без одлагања пријави Министарству или Заводу за заштиту природе, као и Управљачу.

Члан 15.

Дивље врсте биљака, гљива, лишајева и животиња које су утврђене Уредбом о стављању под контролу сакупљања и промета дивље флоре и фауне („Службени гласник РС“, број 31/2005, 45/2005, 22/2007, 38/2008, 9/2010 и 69/2011) могу се сакупљати на подручју Националног парка на начин и под условима утврђеним наведеном уредбом, као и у складу са осталим законским прописима.

Лица која врше сакупљање дивље флоре и фауне из става 1. овог члана на подручју Националног парка дужна су да Чувару или другом овлашћеном лицу Управљача пријаве дневне количине и врсте сакупљене флоре и фауне.

Сакупљање дивље флоре и фауне из става 1. овог члана није дозвољено на површинама и местима која су утврђена чланом 9. овог Правилника.

За сакупљање дивље флоре и фауне на земљишту у приватној својини потребна је дозвола власника или корисника тог земљишта.

Члан 16.

Врсте дивље флоре и фауне чије је коришћење и заштита регулисано прописима из области шумарства, пољопривреде, ловства и рибарства могу се на подручју Националног парка користити на начин и под условима из тих прописа.

За приступ и боравак на местима у Националном парку која су утврђена чланом 9. тачка 1) до 6) овог Правилника, ради коришћења дивље флоре и фауне у оквиру дозвољених активности у научно-истраживачке сврхе, потребно је прибавити одобрење Управљача.

Лов, односно приступ и боравак ловаца са оружјем и псима на местима из става 2. овог члана није дозвољен.

Члан 17.

Управљач ће на погодан начин јавно приказати и учинити доступним Корисницима и Посетиоцима спискове врста дивље флоре и фауне из члана 15, 16. и 17. са информацијама од значаја за њихово препознавање, заштиту и режим коришћења.

Члан 18.

На подручју Националног парка забрањено је:

- 1) уношење алохтоних врста;

**Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан**

- 2) градња рафинерија нафте и објеката хемијске индустрије, металуршких и термоенергетских објеката, као и складишта нафте, нафтних деривата и природног гаса;
- 3) градња хидроелектрана и других хидротехничких објеката за захватање и транспорт воде за потребе изградње и рада хидроелектрана;
- 4) узимање фосилног материјала са профила, осим за потребе научних истраживања;
- 5) привремено или трајно постављање камп-кућица, ауто-приколица или сличних објеката на местима која нису за то одређена од стране Управљача;
- 6) депоновање комуналног, индустријског, радиоактивног и другог отпада;
- 7) изградња објеката за рециклажу и спаљивање отпада;
- 8) оштећивање, уништавање или уклањање табли и натписа на таблама и других ознака, као и њихово заклањање односно маскирање другим објектима;
- 9) обављање осталих делатности и активности којима се уништава природа, односно угрожавају обележја Националног парка.

Изузетно од одредбе става 1. тачка 1. овог члана, алохтоне врсте могу се унети под условима и на начин утврђеним чланом 82. Закона и уз одобрење Управљача.

На подручју Националног парка обавезни су контрола и сузбијање врста биљака и животиња које је Министарство прогласило за инвазивне.

Члан 19.

Забрањено је без одобрења Управљача остављати угинуле, заклане и убијене животиње и њихове делове, кланични отпад и месне прерађевине на местима уређеним као хранилишта месоједа .

Члан 20.

Забрањено је, сходно члану 98. Закона, узимати из природе геолошка и палеонтолошка документа, односно фосиле, минерале и кристале, који су проглашени заштићеним природним добрима или се налазе на објекту геонаслеђа и заштићеном налазишту.

Налазач геолошких и палеонтолошких докумената из става 1. овог члана која би могла представљати заштићену природну вредност дужан је да исте пријави Министарству у року од осам дана од дана проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

Налазач и Управљач могу се споразумети да Управљач изврши пријаву и предузме мере из става 2. овог члана уместо налазача.

У спелеолошким објектима забрањено је, сходно члану 25. Закона, загађивати водотоке и изворе, упуштати, уносити и остављати отровне материје, чврсте отпадке и угинуле животиње или депоновати било коју врсту отпадака на местима и на такав начин да могу бити унети у спелеолошки објекат текућом водом или слободним кретањем, уништавати, оштећивати и односити делове пећинског накита, седимената и фосилних остатака и артефаката, уништавати или односити примерке фауне и флоре и нарушавати њихова станишта, изводити грађевинске радове који могу проузроковати неповољне и трајне промене геоморфолошких и хидролошких обележја.

У циљу научног истраживања, заштите и уређења спелеолошких објеката може се дозволити узимање и изношење предмета из става 1. и 4. овог члана,

**Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан**

односно вршење мањих промена на деловима пећинских улаза и канала, у складу са чланом 97, чланом 98. и чланом 99. Закона и под условима и на начин утврђен актом Владе, сходно члану 25. став 2. Закона.

Члан 21.

Забрањено је оштећивати и уништавати предмете и објекте који имају културно-историјску вредност, односно својство или статус евидентираног или утврђеног културног добра.

Није дозвољено оштећивати или уништавати објекате који представљају истакнуте примере народног градитељства.

Није дозвољено раскопавање места на којима су констатовани или основано претпостављени археолошки налази, нити њихово заузеће изградњом објекта или другим радовима.

Управљач ће, у сарадњи са надлежним институцијама за истраживање и заштиту културних добара, археолошког и етнографског блага сачинити попис предмета, објекта и места из става 1, 2. и 3. овог члана на подручју Националног парка.

Управљач ће на видан и погодан начин обележити објекте и места са културно-историјским вредностима на подручју Националног парка.

Члан 22.

Забрањено је обављати радове и друге активности којима се могу изазвати неповољне промене животне средине, односно загадити земљиште, вода и ваздух, стварати прекомерна бука и индуковати зрачење штетно по људе и живи свет, а сходно прописима који регулишу област заштите животне средине.

У складу са чланом 57. Закона, за радове и активности, односно извођење пројекта на заштићеном подручју спроводи се поступак процене утицаја на животну средину, или се прибавља акт о условима и мерама заштите природе који издаје Завод за заштиту природе Србије (у даљем тексту: Завод).

Носилац пројекта дужан је да планиране радове и активности из става 2. овог члана писмено пријави Управљачу.

IV ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА

Члан 23.

Пољопривредна делатност, односно обрада земљишта и гајење ратарских и воћарских култура, крмног и индустријског биља, гајење стоке, живине и пчела и примарна прерада пољопривредних производа врши се у складу са прописима који регулишу област пољопривреде, ветерине, заштите биља и фито-санитарне заштите и овим Правилником.

На подручју Националног парка није дозвољено обрађивати земљиште на терену са стрмим нагибом на такав начин који може изазвати испирање и одношење тла или смањење његове плодности.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена није дозвољено обављање делатности и коришћење природних ресурса, осим радова и активности у сврхе научних истраживања, као и контролисаних посета у образовне,

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан*

рекреативне и општекултурне сврхе, те спровођење заштитних, санационих и других неопходних мера у случају елементарних непогода, пожара и удеса, појаве биљних и животињских болести или пренамножења штеточина, уз претходну сагласност Министарства.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена није дозвољено преоравање природних ливада и уношење инвазивних алохтоних врста.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена није дозвољено уношење инвазивних алохтоних врста.

Објекти за одлагање стајског и другог органског ћубрива морају задовољавати прописе и стандарде заштите животне средине и санитарне заштите изворишта за снабдевање водом за пиће.

Није дозвољено спаљивање органских остатака после жетве усева (стрњике) односно корова.

Обављање пчеларства се врши на основу Правилника о условима и начину гајења и селидбе пчела, садржини уверења о транспорту, као и о условима за издавање сагласности да пчелари из других земаља могу користити пчелињу пашу на територији Републике Србије („Сл.гласник РС“, број 73/10). Забрањено је постављање пчелињака на локалитетима у оквиру режима I степена заштите, на паркинг местима и радилицама.

Члан 24.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II и III степена, дозвољена је употреба биолошких и биотехничких средстава ради очувања биолошке разноврсности а у складу са чланом 19. Закона.

Хемијска средства могу се користити у складу са режимима заштите, уз одобрење Министарства надлежног за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде а уз сагласност Министарства.

Члан 25.

Гајење, заштита и коришћење шума врши се у складу са Законом о шумама, прописима донетим на основу тог закона, Законом и овим Правилником.

Газдовање шумама у државној својини спроводи се у складу са плановима развоја шумских подручја, основама газдовања шумама, годишњим плановима газдовања шумама и извођачким пројектима за газдовање шумама.

Газдовање шумама сопственика врши се на основу програма газдовања тим шумама и годишњих планова газдовања за шуме сопственика.

На подручју Националног парка, Управљач је корисник шума у државној својини којима газдује у оквиру 12 газдинских јединица (ГЈ) и то: ГЈ „Чезава“, ГЈ „Десна река“, ГЈ „Лева река“, ГЈ „Кожица“, ГЈ „Бољетинска река“, ГЈ „Бољетинка“, ГЈ „Поречке шуме“, ГЈ „Златица“, ГЈ „Црни врх“, ГЈ „Пецка бара“, ГЈ „Штрбачко корито“ и ГЈ „Ђердан“.

Члан 26.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена, шуме су изузете из газдовања.

На осталим површинама врши се одрживо газдовање шумама као добром од општег интереса, којим се осигурува умерено повећање површина под шумским екосистемима и побољшање њиховог састава, здравственог стања и производне

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан*

способности, омогућава заступљеност виших узгојних типова и дебљинских разреда и квалитет дрвета, повећава очување разноврсности и изворности дрвећа, жбуња и осталих биљака у шумским екосистемима, обезбеђује заштита шума и успостава шумског реда и омогућава планска изградња и реконструкција шумарских објеката.

Крчење и чиста сеча шума дозвољени су искључиво ради промене врсте дрвећа и узгојних облика шуме на малим површинама, изградње шумских комуникација и објеката, заштите и надзора природних вредности и за друге планске намене изградње и уређења простора, у складу са законом.

Забрањена је сеча или други облици уклањања или оштећивања репрезентативних стабала дрвећа и примерака заштићених, ретких и у другом погледу значајних врста дрвећа и жбуња. Списак наведених врста дат је у ПРИЛОГУ 3 овог Правилника.

Члан 27.

Коришћење, заштита и уређење вода и заштита од штетног дејства вода врше се на основу Закона о водама („Службени гласник РС“, број 31/2010, 93/2012, 101/2016 и 95/2018-др.закон) прописа донетих на основу тог закона, Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, број 128/2014 и 95/2018-др.закон) и овог Правилника.

Национални парк обухвата делове водног подручја Дунав.

Јавно предузеће за управљање водама „Србијаводе“ доноси планове и годишње програме управљања водама, води регистре заштићених области и катастре водних објеката на водним подручјима из става 2. овог члана.

На подручју Националног парка забрањена су радови на регулацији и преграђивању водотокова.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена није дозвољено коришћење вода.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањено је каптирање извора, преграђивање и регулација водотока који нису предвиђени просторним планом или одговарајућим програмом, као и експлоатација речних наноса.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена забрањено је уносити у водотокове алохтоне врсте риба и других животињских врста, градити водне акумулације, изводити захвате којим би се мењао водни режим, облик корита или на било који други начин утицало на природне односе водотокова и приобалног земљишта, осим ако то захтевају потребе за заштитом од ерозије, за снабдевање питком водом или потребе за захвате за заштиту вода, експлоатисати камен, шљунак и песак из водотокова и водних земљишта, осим у обimu и количини одређеној у плану управљања водним сливом или његових делова, или ако су такви захвати нужни за уређење водног режима.

За каптирање извора, одвођење воде и друге хидротехничке радове на подручју Националног парка, као и за радове на водном земљишту риболовних вода, потребно је прибавити и акт о условима и мерама заштите природе.

Јавно предузеће „Србијаводе“ и Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ Београд, огранак „ХЕ Ђердан“ дужни су да редовно обавештавају Управљача о

**Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан**

планираном режиму рада и очекиваним већим осцилацијама нивоа воде у водоакумулацији „Ђердапског језера“ насталог изградњом ХЕ „Ђердан 1“ и то од 1040,8 до 940 км.

Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ Београд, огранак „ХЕ Ђердан“ је дужна да надокнади Управљачу штету насталу на рибљем фонду услед нагле промене ниова воде у водоакумулацији „Ђердапско језеро“.

Члан 28.

Планови управљања водама усклађују се са донетим Планом управљања Националног парка.

Управљач и Јавно предузеће „Србијаводе“ сарађују у стварима од заједничког интереса за управљање Националним парком и водним подручјем, посебно на усклађивању докумената из става 1. овог члана.

Јавно предузеће „Србијаводе“ дужно је да достави Управљачу податке из катастра загађивача, катастра водопривредних објеката и катастра бујичних токова на подручју Националног парка, као и друге податке од интереса Управљача.

Члан 29.

Експлоатација минералних сировина врши се у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, број 101/2015, 95/2018-др.закон и 40/2021) прописима донетим на основу тог закона и овим Правилником.

На територији Националног парка Ђердан забрањени су сви облици експлоатације минералних сировина, осим експлоатације и примарне прераде из површинског копа „Јеленска стена“, на начин како је то предвиђено Просторним планом Републике Србије и Просторним планом подручја посебне намене.

В ЛОВ И РИБОЛОВ

Члан 30.

Активности лова на подручју Националног парка обављају се у складу са Законом о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“, број 18/2010 и 95/2018-др.закон), прописима донетим на основу тог закона, Законом и овим Правилником.

Газдовање ловиштима на подручју Националног парка врши се на основу програма развоја ловног подручја, ловне основе за газдовање ловиштем и годишњег програма газдовања ловиштем.

На подручју Националног парка, Управљач је корисник ловишта „Ђердан“.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена забрањене су све активности лова.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена лов је ограничен, у складу са планским документима Управљача.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена лов је дозвољен у складу са законом.

На утврђеним и обележеним стаништима и местима прихране птица и других животиња забрањен је одстрел дивљих врста.

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан*

Управљач наплаћује накнаду ловачком удружењу за обављање активности лова на подручју Националног парка у складу са Уговором између Управљача и ловачког удружења.

Члан 31.

Заштита и коришћење фауне риба на подручју Националног парка врши се у складу са Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда, прописима донетим на основу тог закона, Програмом управљања рибарским подручјем и овим Правилником.

Риболовне воде на простору Националног парка припадају Рибарском подручју „Ђердан“ (у даљем тексту: Рибарско подручје) које је одређено посебним актом Управљача, у складу са законом.

Управљач, односно Јавно предузеће „Национални парк Ђердан“ је корисник Рибарског подручја.

Члан 32.

На Рибарском подручју дозвољене су активности привредног и рекреативног риболова, у складу са законом, програмом управљања Рибарским подручјем и овим Правилником.

На Рибарском подручју може се вршити риболов у научноистраживачке сврхе и санациони излов рибе, под условима утврђеним законом и програмом управљања Рибарског подручја, а на основу дозволе Министарства.

На Рибарском подручју могу се организовати такмичења у спортском риболову, у складу са законом и уз одобрење Управљача.

Члан 33.

На риболовним водама Рибарског подручја утврђују се режими риболова и период ловостаја у складу са прописима који уређују заштиту и одрживо коришћење рибљег фонда.

Управљач може, на основу указане потребе и дозволе Министарства и у складу са програмом управљања Рибарским подручјем изменити односно пооштрити режим риболова и другачије одредити период ловостаја за одређене врсте риба.

Управљач ће сваке године после доношења годишњег програма управљања Рибарским подручјем на подесан начин учинити доступним заинтересованим риболовцима режим риболова и период ловостаја за ту годину, као и друге информације од значаја за заштиту и коришћење риболовних вода.

Члан 34.

Управљач, у складу са законом, издаје односно дистрибуира/продаје дозволе за привредни и рекреативни риболов.

Члан 35.

Уколико на подручју Националног парка дође до појаве паса и мачака без власника, или без контроле власника, Управљач обавештава надлежну локалну самоуправу ради предузимања законом прописаних обавеза.

**Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан**

Уклањање угинулих животиња са подручја Националног парка организује општинска управа, у складу са Законом о ветеринарству („Службени гласник РС”, бр. 91/2005, 30/2010, 93/2012 и 17/2019-др.закон).

VI СПОРТ, РЕКРЕАЦИЈА И ТУРИЗАМ

Члан 36.

На подручју Националног парка могу се организовати спортска такмичења и активности рекреације на води и снегу, у роњењу, риболову, планинарству, алпинизму и спелеологији, бициклизаму, аутомобилизму, параглајдингу и другим областима уколико се тим активностима не оштећују или угрожавају природне вредности и квалитет животне средине.

За активности из става 1. овог члана организатор прибавља одобрење Управљача и плаћа накнаду у складу са посебним актом који доноси Управљач.

Организатор је дужан да такмичење пријави Управљачу најмање 15 дана пре дана планираног за његов почетак.

За планиране спортске активности код којих се основано претпоставља могућност утицаја на природне вредности Националног парка и квалитет животне средине организатор је, на основу обавештења Управљача, дужан да прибави акт о условима и мерама заштите природе који издаје Завод.

Члан 37.

На подручју Националног парка правна и физичка лица могу обављати делатност туризма и угоститељства у складу са законом.

За обављање делатности из става 1. овог члана може се наплатити се накнада у складу са посебним актом Управљача.

Члан 38.

Туристичке групе и појединци могу посећивати и разгледати локалитете и површине на подручју Националног парка из образовних, рекреативних или општекултурних разлога и потреба.

На површинама које су у режиму I степена заштите посета и разгледање могући су једино у оквиру контролисаних посета на регистрованим пешачким стазама, уз надзор Чувара.

Туристичке групе и појединци могу посећивати и разгледати локалитете и површине на којима је утврђен режим заштите II и III степена, али су дужни да посету пријаве Управљачу.

За активности из овог члана Посетиоци плаћају накнаду у складу са посебним актом Управљача.

Члан 39.

Корисници подручја Националног парка могу слободно да се крећу на површинама на којима је утврђен режим заштите II и III степена.

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан*

На делу подручја на ком је утврђен режим заштите I степена Корисници могу да бораве искључиво по правилима која важе за Посетиоце из члана 38. став 2. Правилника.

Лица која поседују имања на делу подручја на ком је утврђен режим заштите I степена имају слободан приступ до својих имања.

VII ИЗГРАДЊА ОБЈЕКАТА И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА

Члан 40.

Изградња објеката и уређење простора на подручју Националног парка врши се у складу са Законом, Просторним планом подручја посебне намене и овим Правилником.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена забрањена је изградња објеката.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањена је изградња индустријских, металуршких и рударских објеката, асфалтних база и рафинерија нафте, објеката за рециклажу и спаљивање отпада као и објеката за складиштење и продају деривата нафте и течног нафтног гаса, термоелектрана и ветрогенератора, хидроелектрана и других хидротехничких објеката за захватање и транспорт воде за потребе изградње и рада хидроелектрана, соларних електрана и електрана на био-газ, лука и робно-трговинских центара, аеродрома и услужних складишта, магацина и хладњача, викендица и других породичних објеката за одмор, објеката туристичког смештаја и туристичке инфраструктуре. Ограничава регулацију и преграђивање водотока на објекте за регулацију и преграђивање водотока у функцији заштите од поплава, мелиорационе и др.хидротехничке радове, изградњу стамбених и економских објеката, објеката пољопривредних газдинстава, рибњака и објеката за конвенционално гајење домаћих животиња.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена забрањена је изградња рафинерија нафте и објеката хемијске индустрије, металуршких и термоенергетских објеката, складишта нафте, нафтних деривата и природног гаса, изградња септичких јама водопропусног типа, објеката за депоновање радиоактивног и другог опасног отпада, нових објеката и инфраструктуре за снабдевање енергијом осим из обновљивих извора за потребе становништва и делатности у подручју парка, водних акумулација и складишта индустријске robe и грађевинског материјала. Ограничава се изградња индустријских, енергетских и инфраструктурних објеката, објеката туристичког смештаја и јавних скијалишта, викендица и насеља и ширење грађевинских подручја.

Члан 41.

Организација, коришћење, уређење простора и изградња објеката на подручју Националног парка врши се на основу просторног плана подручја посебне намене односно урбанистичких планова, у складу са законом.

Планови из става 1.овог члана морају бити усклађени са актом о проглашењу и донетим Планом управљања.

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан*

Планиране радове на изградњи објекта и уређењу простора, наручилац радова дужан је да писмено пријави Управљачу, у складу са чланом 57. став 5. Закона.

Пријава из става 1. овог члана садржи основне податке о наручиоцу радова, податке о извођачу радова, врсти и обиму планираних радова, локацији и власништву на непокретностима.

Управљач ће у року од 15 дана од дана подношења пријаве доставити наручиоцу радова писано обавештење о могућностима за обављање радова, даљој процедуре и документацији коју је потребно доставити Управљачу.

Уколико се на основу предочених података не може пружити меродавно и квалификовано обавештење, Управљач ће од наручиоца радова тражити допуну пријаве.

Орган надлежан за издавање грађевинске дозволе за изградњу објекта у Националном парку, у складу са чланом 19. став 4. Закона о националним парковима („Сл.гласник РС“, број 84/15), обавезан је да достави један примерак дозволе Управљачу.

Члан 42.

Изградња и реконструкција стамбених, економских и помоћних објекта пољопривредних домаћинстава, викендица и привремених објекта изван грађевинских рејона и грађевинског земљишта утврђених и проглашених у складу са законом ограничена је на подручју Националног парка.

VIII ОДРЖАВАЊЕ ЧИСТОЋЕ И УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Члан 43.

Одржавање чистоће и управљање отпадом на подручју Националног парка врши се у складу са Законом, Законом о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016 и 95/2018-др.закон) прописима донетим на основу тог закона, другим законима и прописима који се односе на отпадне матерije и овим Правилником.

На подручју Националног парка је забрањено:

- образовање депонија, односно одлагање комуналног, индустриског и грађевинског отпада, амбалаже, расходованих моторних возила, бродова, других машина и апраката;
- изградња објекта за рециклажу и спаљивање отпада;
- руковање хемијским материјама и нафтним дериватима у количинама и на начин који могу проузроковати загађивање земљишта и вода и изазвати тровање и друге неповољне последице по биљни и животињски свет,
- нерегулисано испуштање отпадних вода домаћинстава, привредних и других објекта, односно испуштање противно прописима из области водопривреде,
- складиштење стајског ђубрива на начин који нарушава животну средину, лепоту природних предела, насељених места и околине непокретних културних добара.

Регионални и локални планови управљања отпадом усклађују се са Планом управљања Националног парка.

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан*

Члан 44.

Свако је дужан да сакупља и одлаже отпадке које ствара на места која су посебно уређена односно опремљена и обележена за те намене.

Управљач ће поставити одговарајућу опрему, односно канте, корпе или кесе за привремено одлагање чврстих отпадака на деловима подручја Националног парка која су предмет обиласка и разгледања Посетилаца и организовати њихово пражњење и одвођење.

На просторима у насељима и на површинама поред културних, туристичких, смештајних и угоститељских објеката одговарајућу опрему, односно контејнере, канте, корпе, кесе и сл. за привремено одлагање чврстих отпадака, као и организовање њиховог пражњења и одвођења организују комуналне службе надлежних јединица локалне самоуправе.

На просторима и на површинама јавних путева: магистрални пут М-25/1, регионални пут Р-104 Мајданпек – Доњи Милановац, регионални пут Р-106 Клокочевац – Мосна и на просторима и површинама осталих локалних путева одговарајућу опрему, односно контејнере, канте, корпе или кесе за привремено одлагање чврстих отпадака, као и организовање њиховог пражњења и одвођења, односно послове одржавања чистоће јавних путева и путног појаса организује управљач јавног пута.

Управљач ће иницирати сарадњу са комуналним службама територијално надлежних јединица локалне самоуправе у области одржавања чистоће кроз организовано постављање и редовно пражњење контејнера за смеће у насељеним деловима подручја Националног парка и местима окупљања већег броја посетилаца.

Члан 45.

Власници и корисници непокретности дужни су да исте одржавају у чистом и уредном стању.

Обавезна је сеча трулог, престарелог и оштећеног дрвећа и жбуња и поткресивање грана и уклањање корова на земљишту у путном и водном појасу, око јавних и привредних објекта, културних добара, историјских споменика и јавних чесми и на површинама за рекреацију, уз претходно прибављену сагласност Управљача.

Корисници и сопственици шума дужни су да одржавају шумски ред у складу са прописима у области шумарства, укључујући и обавезу што краћег задржавања посечених стабала и огревног дрвета поред путева.

IX ОБЕЛЕЖАВАЊЕ И ПОСТАВЉАЊЕ ОЗНАКА, ФОТОГРАФИСАЊЕ И СНИМАЊЕ ФИЛМОВА

Члан 46.

Управљач у року утврђеном и на начин прописан законом обележава Национални парк као заштићено подручје таблама прописаног изгледа и садржаја, а границе Националног парка обележава прописаним ознакама.

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан*

Управљач у роковима и на начин прописан законом обележава границу рибарског подручја, као и границе делова рибарског подручја на којим је забрањен или ограничен риболов.

Управљач у складу са законом обележава ловиште „Ђердан“.

Управљач одговарајућим таблама обележава места и објекте где је приступ и боравак забрањен или ограничен.

Управљач поставља и друге табле и ознаке од значаја за спровођење правила унутрашњег реда, режима заштите и презентацију вредности Националног парка.

Члан 47.

На подручју Националног парка није дозвољено постављање информативних табли са називима правних и физичких лица и рекламих и других паноа без сагласности Управљача.

Рекламне и информативне табле и панои из става 1. овог члана морају бити у складу са Правилником о облику, садржини и начину постављања информативних и других ознака на подручју Националног парка Ђердан.

За постављање службених табли и других ознака које су утврђене прописима из области туризма, саобраћаја и јавних путева, водопривреде и енергетике није потребно прибављање сагласности Управљача.

За постављање и држање табли и паноа из става 1. овог члана Управљач може наплатити накнаду у складу са посебним актом.

Члан 48.

Дозвољено је фотографисање и снимање тонских и видео записа и филмова на подручју Националног парка.

За радње из става 1. овог члана које се врше у комерцијалне сврхе потребно је прибавити сагласност Управљача и за њих се може наплатити накнада у складу са посебним актом Управљача.

Ради прибављања сагласности из става 2. овог члана организатор снимања, односно заинтересовано лице пријављује планиране активности снимања Управљачу најкасније 15 дана пре почетка планираних активности.

За активности фотографисања и снимања заинтересовано лице ће према потреби и обавештењу Управљача прибавити акт о условима и мерама заштите природе.

Управљач може привремено или трајно ускратити сагласност уколико је утврђен значајан неповољан утицај на природне вредности.

Физичко или правно лице које обавља или за чији рачун се обавља снимање фотографија, тонских и видео записа и филмова у комерцијалне сврхе, осим играчких филмова, дужно је да један примерак снимљеног материјала достави Управљачу.

Х ИСТРАЖИВАЧКИ И ОБРАЗОВНИ РАД

Члан 49.

**Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан**

На подручју Националног парка дозвољено је вршити научна и примењена истраживања и образовне активности у природи у складу са законом и овим Правилником.

Истраживања и образовне активности из става 1. овог члана могу се обављати на начин да не доведу до уништења природних вредности или загађења животне средине на подручју Националног парка.

Члан 50.

Правно или физичко лице које врши истраживања дужно је да пре почетка планираних радова и активности поднесе пријаву Управљачу. Пријава садржи меродавне податке о врсти, циљу, садржају, локацији, времену трајања, методама и средствима истраживања, опреми и алатима, руководиоцу и учесницима истраживања, као и остале податке од значаја за ту врсту истраживања. У пријави се могу навести и услуге које се траже од Управљача.

Уз пријаву истраживања прилаже се акт о условима и мерама заштите природе које издаје Завод.

Уз пријаву истраживања прилаже се и дозвола надлежног министарства, када се ради о риболову у научно-истраживачке сврхе, истраживањима строго заштићених и заштићених врста, спелеолошким, геолошким и другим истраживањима за чије извођење је прописана обавеза прибављања дозволе надлежног органа.

Управљач ће у року не дужем од 7 (седам) дана од дана пријема пријаве подносиоцу пријаве издати сагласност за извођење радова и активности из става 1. овог члана. Сагласност нарочито садржи: упутство о примени услова и мера заштите природе, упутство о поштовању правила унутрашњег реда, посебне услове (ако их има) у вези места, времена и начина извођења радова, обезбеђења пратње Чувара или другог лица, као и могућност и услове пружања тражених услуга.

Члан 51.

Управљач може у поступку издавања сагласности одредити друго време за почетак радова и активности од оног које је наведено у пријави ако оцени да постоји ризик по природне вредности, безбедност и здравље људи, о чему обавештава подносиоца пријаве приликом издавања сагласности.

Управљач из разлога наведених у ставу 1. овог члана, као и услед непоштовања прописаних услова и правила понашања од стране лица која врше истраживање може истраживачу писмено наложити прекид радова и активности.

Члан 52.

Образовне активности на подручју Националног парка које захтевају боравак на локалитетима којима управља Јавно предузеће „Национални парк Ђердан“, као што су школа у природи, теренска настава, семинари и стручне екскурзије и сл. потребно је писмено пријавити Управљачу најкасније 7 дана пре почетка активности.

Активности из става 1. овог члана не могу започети пре него што Управљач потврди пријем пријаве тих активности. Пријава намераваних образовних активности мора садржати релевантне податке о врсти, циљу, садржају, локацији,

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан*

времену трајања, организатору и броју учесника. У пријави се могу навести и услуге односно помоћ која се очекује од Управљача.

Управљач ће најкасније у року од три дана од дана пријема пријаве писмено обавестити подносиоца пријаве о пријему пријаве, евентуалним посебним условима заштите природе и животне средине приликом обављања активности, као и о могућностима и условима пружања тражених услуга или помоћи.

Члан 53.

У року од 15 дана по завршетку теренских истраживачких радова и образовних активности, носилац истраживања, односно организатор образовних активности дужан је да Управљачу достави кратак извештај о току и главним резултатима спроведених истраживања и образовних активности.

О завршетку елабората односно публиковању резултата о извршеним истраживањима носилац истраживања дужан је да обавести Управљача у року од 15 дана, као и да тај елаборат или публиковани рад достави Управљачу.

Ономе ко благовремено не поднесе извештај из става 1. односно не достави обавештење и елаборат или рад из става 2. овог члана, Управљач може ускратити сагласност за наредна истраживања, односно обавештење и услуге за обављање образовних активности.

XI ЧУВАРСКА СЛУЖБА

Члан 54.

Спровођење правила унутрашњег реда обезбеђује и непосредни надзор на подручју Националног парка врши служба чувара заштићеног подручја (у даљем тексту: Чуварска служба).

Чуварску службу чине руководилац службе чувара заштићеног подручја (у даљем тексту: Руководилац службе) и чувари заштићеног подручја (Чувари).

Чуварска служба је организована по рејонима и формирана посебно од осталих служби чувања (служба чувања шума, служба рибочувара и ловочувара) које се у Националном парку организују у складу са посебним законима.

Руководилац службе врши координацију рада Чуварске службе, контролу правилности рада Чувара и води евиденције из области рада Чуварске службе.

Број Чувара на подручју Националног парка утврђује се на основу карактеристика подручја, у складу са чланом 3. Правилника о условима које мора да испуњава управљач заштићеног подручја (Сл.гласник РС, број 85/2009). С обзиром на изузетно мали антропогени утицај на појединим деловима подручја Националног парка (ГЈ „Десна река“, ГЈ „Лева река“, ГЈ „Бољетинска река“, ГЈ „Златица“, ГЈ „Штрабачко корито“) где је присутан скоро искључиво државни посед без присуства сеоских домаћинстава и локалног становништва, као и с обзиром на остале службе чувања које Управљач организује на подручју Националног парка (служба чувања шума, служба рибочувара и ловочувара) одређује се да најмање један Чувар контролише површину до 5000 ha, из чега произилази да Чуварску службу чине Руководилац службе и најмање 13 (тринаест) Чувара.

Члан 55.

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској службби
Националног парка Ђердан*

За време службе, Чувар носи службену униформу, значку Чувара, обележја у складу са законом и књигу записника.

Члан 56.

Чувар за време службе може носити оружје.

Врсту, услове и правила ношења и употребе и начин чувања оружја утврђује Управљач у складу са законом.

Члан 57.

Чувар поседују службену легитимацију којом доказује идентитет, статус службеног лица и овлашћења у складу са законом.

Чувар је дужан да приликом вршења одговарајућих службених радњи претходно покаже службену легитимацију.

Службену легитимацију чувару издаје Управљач на обрасцу који прописује Министарство.

О издатим легитимацијама Управљач води евиденцију.

Чувар који је престао да врши чуварску службу, дужан је да службену легитимацију у року од 3 дана од дана престанка службе преда Управљачу

У случају губитка или тежег оштећења службене легитимације Чувар је дужан да о томе одмах обавести Управљача.

Изгубљена или тешко оштећена легитимација оглашава се неважећом у „Службеном гласнику Републике Србије“ и брише се из евиденције о издатим легитимацијама, а чувару се издаје нова легитимација.

Члан 58.

Рад Чуварске службе организује се на терену на начин да Чувар врши непосредни надзор и контролише спровођење правила унутрашњег реда на једном чуварском рејону.

Чуварски рејон у смислу овог Правилника, чини део подручја Националног парка и простор у окружењу или непосредном суседству који представља компактну целину у погледу конфигурације терена и могућности надгледања.

Чувар је одговоран за унутрашњи ред на рејону за који је задужен.

Чувар свакодневно врши обиласак делова рејона или рејон у целости.

Чувар има право и обавезу да изврши потребну службену радњу и на осталим чуварским рејонима на подручју Националног парка, уколико то потребе посла захтевају.

Рад Чувара повремено и по потреби организује се у пару или са више чувара истовремено, кроз рад у сменама или дежурства, патролни обиласак и стационарне контроле или комбиновањем напред наведених метода, односно другом применом теренског рада.

Управљач ће посебним актом утврдити и на погодан начин објавити списак чуварских рејона, са њиховим називима, површинама, именима чувара и одговарајућим графичким приказом.

Члан 59.

У вршењу чуварске службе, дужност Чувара је да:

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан*

1) прати односно надгледа кретање и активности посетилаца и других корисника, посебно:

- градњу, реконструкцију и доградњу објекта, транспорт грађевинског материјала и друге радове који се у складу са законом сматрају изградњом објекта,

- коришћење минералних сировина, односно камена, шљунка, песка, дробине и земље,

- коришћење шума, флоре и фауне укључујући дувљач и рибе, односно сакупљање и брање биљака, гљива и животиња и њихових развојних облика и шумских плодова и др.,

- употребу моторних возила и пловила,

- постављање објекта на води и монтажних и привремених објекта,

- улазак у зоне, места и објекте у којима је посета забрањена или ограничена,

- камповање, логоровање,

- ложење ватре на отвореном и примену правила и мера заштите од пожара,

- организацију и одвијање спортских такмичења и других манифестација,

- одлагање отпада,

2) прати стање биљних и животињских врста и других вредности Националног парка,

3) пружа помоћ и сарађује са локалним становништвом и другим носиоцима стварних права на непокретностима у циљу заштите природе, решавања имовинско-правних односа и накнаде штете услед ускраћивања или ограничавања права коришћења и примене мера заштите,

4) пружа податке, помоћ и услуге посетиоцима при обиласку и разгледању Националног парка,

5) прати и пружа друге потребне услуге организаторима и учесницима научних и других истраживања и образовних активности,

6) сарађује са корисницима природних ресурса и привредним субјектима, посебно у области польопривреде, водопривреде, енергетике, рударства и туризма,

7) сарађује са инспектором за заштиту животне средине и обавештава га о чињеницама из његове надлежности,

8) сарађује се органом унутрашњих послова и према указаној потреби тражи његову помоћ,

9) саставља записнике, месечне извештаје о раду и остale извештаје и доставља их Руководиоцу службе и осталим надлежним службама,

10) обавештава други надлежни орган о извршењу забрањених односно противправних радњи које су регулисани прописима из надлежности тог органа и о њиховим извршиоцима уколико су познати,

11) обавља и остale послове у складу са законом и актима Управљача.

Члан 60.

Када Чувар утврди или основано претпостави да је Посетилац, односно Корисник заштићеног подручја учинио радњу супротно правилима унутрашњег реда или мерама заштите природе прописаним у складу са законом овлашћен је да:

1) легитимише лице затечено у вршењу недозвољене радње, а лице затечено без личних исправа чији му идентитет није познат приведе надлежном органу унутрашњих послова,

**Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан**

2) затражи да му лице предочи/покаже сагласност, дозволу, одобрење, пријаву радова, улазницу или други документ којим доказује статус Корисника односно Посетиоца и неко од права у вези радова и активности које обавља,

3) изврши преглед свих врста возила, пловних објеката и твара,

4) изврши сваки преглед, осим станови и других просторија за чији је преглед потребан судски налог, а посебно преглед :

- пртљага и личних ствари,

- улова и средстава за лов и риболов,

- алата и средстава за сакупљање биљака и животиња,

5) привремено одузме предмете и средства којима је извршен прекрај или кривично дело и предмете који су настали или прибављени извршењем таквог дела, укључујући делове и примерке животињског света, као и да ове предмете без одлагања преда управљачу заштићеног подручја ради чувања,

6) затражи успостављање претходног стања, односно нареди мере за спречавање и уклањање штетних последица, а посебно:

- привремено забрани радове и активности које се обављају без прописаних сагласности или одобрења, као што су научна и друга истраживања, образовне и спортске активности и сл.,

- забрани на лицу места радове и активности које се обављају противно одредбама овог Правилника и закона,

- нареди пуштање на слободу односно враћање у природу здравих и неповређених примерака животиња уколико је то за њих безбедно.

Члан 61.

О привремено одузетим предметима из члана 60. Чувар издаје потврду са тачним подацима о врсти, броју и количини привремено одузетих предмета.

Управљач обезбеђује услове за одржавање и чување привремено одузетих предмета, и предузима радње за даље поступање са примерцима одузетих и нађених животињских или биљних врста, минерала, кристалних творевина, фосилних остатака и артефаката, укључујући њихово збрињавање до окончања поступка.

О привремено одузетим предметима Управљач води евиденцију са подацима о врсти, броју, количини, разлогу привременог одузимања, лицу коме су предмети привремено одузети и Чувару који је предмете привремено одузео.

Члан 62.

Када приликом обиласка подручја утврди битну чињеницу или радњу учињену супротно правилима унутрашњег реда или мерама заштите природе прописаним у складу са законом, Чувар саставља записник.

Садржај записника или опис који се уноси у записник је саопштавање оног што је затечено, нађено, утврђено или на други начин прибављено и констатовано.

У садржај се обавезно уносе:

- подаци о извршиоцима недозвољене радњи,

- начин и време извршења радње, средства и алати којима је радња извршена,

- подаци о сведоцима и другим расположивим доказима ако постоје,

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан*

- настала штета, документована што прецизнијим подацима и фотографијама или видео записом,

- подаци о одузетим предметима и средствима.

Записник се саставља у оноликом броју примерака колико захтева конкретна ситуација.

Уколико контролисано лице потпише записник, један примерак записника уручује се њему, а ако је контроли присутна и нека друга заинтересована страна, један примерак записника уручује се и њој.

Управљач ће прописати образац записника из овог члана у складу са законом.

Члан 63.

Чувар у вршењу службе поступа стручно, ауторитативно и одговорно, у складу са овлашћењима која има, водећи посебно рачуна о угледу Управљача.

Чувар је посебно дужан да потпуно и детаљно познаје рејон који му је поверијен на чување, као и да чува и обнавља граничне ознаке, информативне табле, путоказе и друге ознаке.

Чувар води дневник, односно евиденцију дневних активности, чији садржај прописује Управљач.

Члан 64.

Чувар полаже стручни испит у складу са програмом који прописује Министарство.

Управљач сам организује или на други начин обезбеђује обуку, стручно усавршавање и проверу знања и вештина Чувара.

Члан 65.

Чувар је опремљен и средствима везе и превоза, потребним апаратима, инструментима и алатом, у складу са посебним актом Управљача.

Члан 66.

На основу записника и обавештења Чувара о учињеној забрањеној, односно противправној радњи Управљач сходно стеченим околностима, врсти дела и статусу починиоца подноси одговарајућу пријаву или захтев за покретање прекријајног поступка, самостално или преко надлежних органа.

XII ПРОТИВПОЖАРНА ЗАШТИТА

Члан 67.

На подручју Националног парка планирају се и спроводе мере заштите од пожара у складу са законом, Планом управљања Националног парка и плановима заштите од пожара.

Управљач доноси План заштите од пожара за подручје Националног парка сходно члану 47. Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС”, број 111/2009, 20/2015, 87/2018 и 87/2018-др.закон) и одредбама Уредбе о разврставању објеката, делатности и земљишта у категорије угрожености од пожара („Сл. гласник РС”, број 76/2010).

*Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан*

Планом и Програмом управљања Националног парка утврђују се приоритетни, односно годишњи оперативни задаци противпожарне заштите.

Управљач ће на погодан начин објавити односно јавно истакнути изводе из планова заштите од пожара, са основним правилима противпожарне заштите и поставити одговарајуће ознаке на терену.

Корисници и Посетиоци дужни су да се приликом боравка на подручју Националног парка придржавају законских одредби из области заштите од пожара.

XIII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 68.

Управљач ради заштите природних добара Националног парка има право активне легитимације у погледу покретања кривичних и прекрајних поступака због непоштовања и занемаривања одредби овог Правилника, а које су санкционисане и Законом о заштити природе и другим законским и подзаконским прописима

Овлашћено лице Управљача поднеће против прекршиоца одредби овог Правилника одговарајућу пријаву надлежним органима и предузети и остале мере и радње у складу са законом.

XIV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 69.

Надзор над применом овог Правилника врши Министарство.

Члан 70.

Управљач ће најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог Правилника донети акта предвиђена овим Правилником.

Члан 71.

Управљач ће извод из овог Правилника, са основним правилима унутрашњег реда и забрањеним радњама/активностима истакнути на погодан и видан начин у насељима, туристичким центрима и локалитетима, објектима Управљача и на другим местима бројнијег окупљања и чешћег проласка Посетилаца и Корисника, као и на званичној интернет страници Управљача.

Члан 72.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи: Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби Националног парка Ђердан број 4961/8 донетог на 54. редовној седници Надзорног одбора Јавног предузећа „Национални парк Ђердан“ 26.11.2018.године.

**Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби
Националног парка Ђердан**

Члан 73.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, уз претходно прибављену сагласност Министарства.

**НАДЗОРНИ ОДБОР ЈП „НАЦИОНАЛНИ ПАРК ЂЕРДАП“
ДОЊИ МИЛНОВАЦ**

Број : 4328/5
Датум : 06.10.2021.

ПРИЛОГ 1

Правилника о унутрашњем реду и чуварској служби Националног парка Ђердап Саобраћајнице на којима је дозвољено коришћење моторних возила (квадови, мотокросери, теренска возила - ципови)

P.б.	Саобраћајница
1.	Државни пут I реда М-25.1, Голубац – Д.Милановац – Кладово
2.	Државни пут II реда R-104, Мајданпек - Доњи Милановац
3.	Државни пут II реда R-106, Клокочевац – Мосна – веза са М-25.1
4.	Доњи Милановац - Мироч
5.	Бољетин – Кожица (стари асфалтни пут)
6.	Орешковица – Мајданпек (преко Омана)
7.	Киломе – Петрово Село
8.	Текија – Пропазешће – Петрово Село
9.	Мало Голубиње – Копана Главица
10.	Доњи Милановац – Балта Алу Шонту (Златно језеро)

Дозвољено је коришћење моторних возила и на улицама свих насељених места која се налазе на подручју Националног парка „Ђердап“.

На свим осталим саобраћајницама (локални и шумски путеви) на подручју Националног парка „Ђердап“, ван поменутих у Прилогу 1, коришћење моторних возила (квадови, мотокросери, теренска возила – ципови и слично) није дозвољено без одобрења Управљача.

ПРИЛОГ 2 Локације за постављање камп приколица и кампера

Правилника о унутрашњем реду и чуварској служби Националног парка Ђердан

ред.бр.	Катастарска општина	POINT_X	POINT_Y
1.	Голубац	7555384	4946556
2.	Голубац	7555428	4946571
3.	Голубац	7555769	4946518
4.	Голубац	7556240	4946206
5.	Голубац	7556298	4946138
6.	Голубац	7556296	4946134
7.	Голубац	7556305	4946124
8.	Голубац	7556336	4946100
9.	Голубац	7556400	4946027
10.	Голубац	7556829	4945760
11.	Голубац	7557361	4945557
12.	Голубац	7557367	4945556
13.	Голубац	7557373	4945552
14.	Голубац	7557892	4945473
15.	Голубац	7557945	4945493
16.	Голубац	7557951	4945493
17.	Брњица	7560368	4945896
18.	Брњица	7560375	4945895
19.	Брњица	7560404	4945911
20.	Брњица	7560459	4945948
21.	Брњица	7560498	4945959
22.	Брњица	7560534	4945975
23.	Брњица	7560558	4945984
24.	Брњица	7560570	4945991
25.	Брњица	7561362	4946131
26.	Брњица	7561506	4946182
27.	Брњица	7561498	4946181
28.	Брњица	7561590	4946182
29.	Брњица	7561603	4946184
30.	Брњица	7561621	4946182
31.	Брњица	7562118	4946123
32.	Брњица	7563399	4945969
33.	Брњица	7563422	4945974
34.	Брњица	7563647	4945779
35.	Брњица	7563814	4945718
36.	Брњица	7563836	4945711
37.	Брњица	7563873	4945682
38.	Брњица	7563888	4945665
39.	Брњица	7563880	4945670
40.	Брњица	7564195	4945457

41.	Брњица	7563416	4945947
42.	Брњица	7566578	4944909
43.	Добра	7570213	4944805
44.	Добра	7575380	4943677
45.	Добра	7575882	4943441
46.	Добра	7576405	4943288
47.	Добра	7577434	4943367
48.	Добра	7577448	4943371
49.	Добра	7577455	4943372
50.	Добра	7577475	4943369
51.	Добра	7577585	4943396
52.	Бољетин	7582353	4933887
53.	Бољетин	7582359	4933878
54.	Бољетин	7582365	4933870
55.	Бољетин	7582376	4933865
56.	Доњи Милановац	7584097	4930470
57.	Доњи Милановац	7584524	4929380
58.	Доњи Милановац	7584529	4929372
59.	Доњи Милановац	7584845	4928897
60.	Доњи Милановац	7585864	4927743
61.	Доњи Милановац	7585872	4927739
62.	Доњи Милановац	7585930	4927692
63.	Доњи Милановац	7586705	4927197
64.	Доњи Милановац	7586709	4927193
65.	Доњи Милановац	7586725	4927187
66.	Доњи Милановац	7587127	4927089
67.	Доњи Милановац	7587199	4927021
68.	Доњи Милановац	7587201	4927017
69.	Доњи Милановац	7587264	4926937
70.	Доњи Милановац	7588152	4926293
71.	Доњи Милановац	7588626	4926087
72.	Доњи Милановац	7588659	4926068
73.	Доњи Милановац	7588690	4926053
74.	Доњи Милановац	7588842	4925993
75.	Доњи Милановац	7589386	4925930
76.	Голубиње	7594538	4925989
77.	Голубиње	7594540	4925993
78.	Голубиње	7594552	4925999
79.	Голубиње	7594624	4926062
80.	Голубиње	7594627	4926065
81.	Голубиње	7594642	4926072
82.	Голубиње	7594757	4926174
83.	Голубиње	7594775	4926201
84.	Голубиње	7594818	4926250
85.	Голубиње	7594823	4926252

86.	Голубиње	7595006	4926497
87.	Голубиње	7595017	4926520
88.	Голубиње	7595022	4926526
89.	Голубиње	7595028	4926537
90.	Голубиње	7595263	4926872
91.	Голубиње	7595273	4926895
92.	Голубиње	7595277	4926906
93.	Голубиње	7595314	4926950
94.	Голубиње	7595318	4926951
95.	Голубиње	7595326	4926971
96.	Голубиње	7595369	4927079
97.	Голубиње	7595806	4928409
98.	Голубиње	7595971	4929045
99.	Голубиње	7596118	4929699
100.	Голубиње	7596106	4929711
101.	Голубиње	7596117	4929752
102.	Голубиње	7596169	4929909
103.	Голубиње	7596170	4929915
104.	Голубиње	7596677	4930865
105.	Голубиње	7596716	4930898
106.	Голубиње	7597118	4931706
107.	Голубиње	7597141	4931735
108.	Голубиње	7597154	4931764
109.	Голубиње	7598118	4934251
110.	Голубиње	7598440	4934806
111.	Голубиње	7598445	4934824
112.	Голубиње	7598459	4934839
113.	Голубиње	7598847	4935438
114.	Голубиње	7598839	4935446
115.	Голубиње	7599038	4935786
116.	Текија	7608368	4948037
117.	Текија	7608376	4948027
118.	Текија	7608878	4948138
119.	Текија	7611113	4948926
120.	Текија	7611123	4948931
121.	Текија	7611124	4948935
122.	Текија	7611132	4948934
123.	Текија	7611142	4948932
124.	Текија	7611139	4948951
125.	Текија	7611140	4948945
126.	Текија	7611141	4948944
127.	Текија	7611145	4948973
128.	Текија	7611151	4948934
129.	Текија	7611151	4948943
130.	Текија	7611156	4948963

131.	Текија	7611162	4948942
132.	Текија	7611172	4948951
133.	Текија	7611159	4948990
134.	Текија	7611164	4948995
135.	Текија	7611167	4949003
136.	Текија	7612818	4951500
137.	Текија	7612823	4951503
138.	Текија	7612827	4951514
139.	Текија	7612831	4951524
140.	Текија	7612834	4951524
141.	Текија	7612840	4951533
142.	Текија	7612846	4951544
143.	Текија	7612845	4951549
144.	Текија	7612852	4951561
145.	Текија	7612871	4951580
146.	Текија	7612927	4951604
147.	Текија	7618567	4950679
148.	Текија	7618717	4950605
149.	Текија	7618722	4950602
150.	Текија	7619530	4949644

ПРИЛОГ 3 Репрезентативни примерци стабала и жбуња

Правилника о унутрашњем реду и чуварској служби Националног парка Ђердан

P.б.	Домаћи назив	Латински назив	Локалитет/координате
1.	Тиса	<i>Taxus baccata</i> L.	НП „Ђердан“
2.	Зеленика	<i>Ilex aquifolium</i> L.	ГЈ „Бољетинска река“, 128.одељ.
3.	Клека	<i>Juniperus communis</i> L.	НП „Ђердан“
4.	Орех	<i>Juglans regia</i> L.	НП „Ђердан“; x 07578738; y 04936791
5.	Бреза	<i>Betula pendula</i> Roth.	НП „Ђердан“; x 07556437; y 04945616
6.	Црна јова	<i>Alnus glutinosa</i> L. (Gaer.)	НП „Ђердан“; x 07572329; y 04941942
7.	Мечја леска	<i>Corylus colurna</i> L.	НП „Ђердан“
8.	Клокочика	<i>Staphylea pinnata</i> L.	НП „Ђердан“
9.	Бела врба	<i>Salix alba</i> L.	x 07571309; y 04940866
10.	Бела топола	<i>Populus alba</i> L.	x 07572506; y 04944378
11.	Вез	<i>Ulmus effusa</i> Wild.	НП „Ђердан“; x 07580871; y 04939580
12.	Брдски брест	<i>Ulmus montana</i> With.	НП „Ђердан“; x 07580738; y 04925479
13.	Копривић	<i>Celtis australis</i> L.	НП „Ђердан“; x 07576060; y 04933568
14.	Бели јасен	<i>Fraxinus excelsior</i> L.	НП „Ђердан“
15.	Јоргован	<i>Syringa vulgaris</i> L.	x 07559074; y 04934707
16.	Маклен	<i>Acer monspessulanum</i> L.	x 07575173; y 04936301
17.	Клен	<i>Acer campestre</i> L.	x 07575407; y 04935786
18.	Горски јавор	<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	НП „Ђердан“; x 07575407; y 04935786
19.	Панчићев маклен	<i>Acer intermedium</i> Panč. 1871	НП „Ђердан“
20.	Млеч	<i>Acer platanoides</i> L.	x 07603146; y 04940059
21.	Сребрна липа	<i>Tilia argentea</i> D.C.	x 07580734; y 04925376
22.	Крупнолисна липа	<i>Tilia grandifolia</i> Ehrh.	x 07601746; y 04925376
23.	Каспијска липа	<i>Tilia caucasica</i> Rupr.	x 07580810; y 04925537
24.	Мезијска буква	<i>Fagus moesiaca</i> (Domin. Maly.)	НП „Ђердан“
25.	Китњак	<i>Quercus petraea</i> agg. Ehrendorfer 1967	x 07603070; y 04940773 x 07603131; y 04940078 x 07679288; y 04941071
26.	Цер	<i>Quercus cerris</i> L.	x 07577462; y 04938465 x 07602311; y 04942587 x 07581615; y 04925327
27.	Медунац	<i>Quercus pubescens</i> Wild.	x 07565042; y 04943016
28.	Сладун	<i>Quercus farnetto</i> Ten.	НП „Ђердан“
29.	Дивља трешња	<i>Prunus avium</i> L.	x 07577211; y 04940085
30.	Дивља крушка	<i>Pyrus pyraster</i> Burgsd.	НП „Ђердан“; x 07602338; y 04941563
31.	Брекиња	<i>Sorbus torminalis</i> (L.) Grantz.	НП „Ђердан“; x 07578277; y 04937675
32.	Оскоруша	<i>Sorbus domestica</i> L.	НП „Ђердан“; x 07578276; y 04937631
33.			НП „Ђердан“; x 07602277; y 04942636

Напомена: навођење и локалитета НП „Ђердан“ и координата наглашава посебну заштиту;

Поред наведених репрезентативних примерака стабала и жбуња, забрањена је сеча или други облици уклањања или оштећивања стабала дрвећа и примерака заштићених, ретких и у другом погледу значајних врста дрвећа и жбуња наведених у Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива „Сл. гласник РС“, бр. 5/2010, 47/2011 и 32/2016) и шумских семенских објеката регистрованих на подручју НП „Ђердап“.